

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ БІБЛІЯТЭКА БЕЛАРУСІ

РЭХА БЕЛАРУСКІХ КНІГАЗБОРАЎ

ЛЁСЫ ПРЫВАТНЫХ БІБЛІЯТЭК

Зборнік артыкулаў

Мінск 2018

УДК 025.17(476)
ББК 78.34(4Бен)
Р96

Складальнік
Т. І. Р о ш ч ы н а

Пад навуковай рэдакцыяй А. А. Сушчы, кандыдата культуралогіі

Рэха беларускіх кнігазбораў : лёсы прыватных бібліятэк : зборнік
Р96 артыкулаў / Нацыянальная бібліятэка Беларусі ; [складальнік Т. І. Рошчына]. – Мінск : Нацыянальная бібліятэка Беларусі, 2018. – 351 с.
ISBN 978-985-7039-81-4

У зборніку прадстаўлены матэрыялы па гісторыі некаторых прыватных кніжных калекцый Беларусі, пачынаючы з XVI ст. і амаль да нашага часу. Частка артыкулаў ужо была апублікавана, але ў малатыражных і маладаступных крыніцах, якія сёння з цяжкасцю можна знайсці нават у буйнейшых бібліятэках. Артыкулы дапрацаваны з улікам новых знаходак і вынікаў апошніх даследаванняў. Сярод аўтараў – вядомыя вучоныя і даследчыкі, гісторыкі, філолагі, кнігазнаўцы, бібліятэкары з Беларусі, Расіі, Польшчы.

УДК 025.17(476)
ББК 78.34(4Бен)

ISBN 978-985-7039-81-4

© Дзяржаўная ўстанова «Нацыянальная бібліятэка Беларусі», 2018

З М Е С Т

Прадмова	5
Спіс скарачэнняў	8
<i>Анастасія СКЕП'ЯН</i>	
Слуцкая бібліятэка	10
<i>Тацяна РОШЧЫНА, Аляксандр СЦЕФАНОВІЧ</i>	
Радзівілаўскія кнігазборы	18
<i>Мікола НІКАЛАЕЎ, Ірына ЗВЕРАВА</i>	
Бібліятэкі Сапегаў	30
<i>Георгій ГАЛЕНЧАНКА</i>	
Бібліятэка першага беларускага парэміёлага Саламона Рысінскага.	45
<i>Тацяна РОШЧЫНА, Анатоль ФУРС</i>	
Лёс бібліятэкі Храптовічаў	53
<i>Тацяна РОШЧЫНА</i>	
«Collectio Czapsiana». Лёс бібліятэк графаў фон Гутэн-Чапскіх	64
<i>Лілія КОЎКЕЛЬ</i>	
Прыватныя кнігазборы Гродзеншчыны другой паловы XIX ст. (на прыкладзе калекцыі Пуслоўскіх-Красінскіх)	72
<i>Елена КОМИССАРОВА</i>	
«Польская» бібліятэка Юзефа Жабы в Библиотеке Российской академии наук	77
<i>Наталья РОМАНОВА, Татьяна КОРНИЛОВА</i>	
Судьба бібліятэкі преосвященного Георгия Конисского (по материалам Национальной библиотеки Беларуси)	86
<i>Адам МАЛЬДЗІС</i>	
Куды падзелася бібліятэка Бергеля?	96
<i>Вячаслаў ШАЛЬКЕВИЧ</i>	
Книги в жизни братьев Калиновских	104
<i>Уладзімір МАРХЕЛЬ</i>	
Кнігазбор «Вясковага лірніка»	115

<i>Галина КИРЄЕВА</i>	
Егор Иванович Барановский и его библиотека	121
<i>Тацяна РОШЧЫНА</i>	
«Пастанавлі: хадайніцтва адхіліць...». Кнігазбор І.П. Карнілава ў фондзе Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі	139
<i>Елена БУКРЄЕВА</i>	
Библиотека И.Х. Колодеева: опыт реконструкции	146
<i>Ларыса ДОЎНАР</i>	
«Biblioteka i Muzeum Starożytności Aleksandra Jelskiego w Zamościu»: да гісторыі кнігазбору	159
<i>Лілія КОЎКЕЛЬ</i>	
Кніжная калекцыя Ігнацыя Дамейкі	176
<i>Александр СТЕФАНОВИЧ</i>	
Библиотека А.Е. Богдановича (1862–1940)	186
<i>Олег Радкевич</i>	
Г.Х. Татур и С.П. Зубакин – библиофилы Минска начала XX в.	193
<i>Валянціна ЛЕБЕДЗЕВА, Людміла СІЛЬНОВА</i>	
Кнігазбор М. Доўнар-Запольскага і яго вяртанне ў Беларусь	215
<i>Валерый ГЕРАСІМАЎ</i>	
Бібліятэка Кастуся Езавітава: жыццё і кніга	222
<i>Людміла СІЛЬНОВА</i>	
«Песня заўжды была люстрам душы народа»: Бібліятэка М.А. Янчука ў фондзе Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі	235
<i>Віталь СКАЛАБАН</i>	
Міхась Мялешка і яго бібліятэка	242
<i>Юрый ЛАБЫНЦАЎ, Ларыса ШЧАВІНСКАЯ</i>	
Ліберыя айца Рыгора Сасны	245
Приложение к статье Библиотека Юзефа Жабы. Реконструкция выполнена Е.В. Комиссаровой	251